

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.9.2018
COM(2018) 658 final

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз
с цел предоставяне на помощ на Латвия**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото решение се отнася до мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ФСЕС) в съответствие с Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета¹ от 11 ноември 2002 г. (наричан по-долу „Регламентът“) в размер на 17 730 519 EUR за оказване на помощ на Латвия вследствие на наводненията, настъпили през 2017 г. Това мобилизиране ще бъде финансирано изцяло чрез частичното използване на оставащите 47 479 154 EUR бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания, които вече са записани в бюджета за 2018 г. за покриване на аванси. Поради това не е необходим коригиращ бюджет.

2. ИНФОРМАЦИЯ И УСЛОВИЯ

През лятото и есента на 2017 г. Латвия пострада от продължителен период на силни валежи, които доведоха до насищане на почвите и последващи наводнения в цялата страна, особено в региона на Latgale и околните територии. Вследствие на това насажденията бяха унищожени и бяха нанесени големи вреди на водни басейни, на отводнителната система, на свързаните пречиствателни станции, както и на пътната и железопътната инфраструктура.

- (1) Латвия подаде заявление за отпускане на средства от ФСЕС на 14 ноември 2017 г., в рамките на срока от 12 седмици след регистрирането на първите вреди на 24 август 2017 г. Заявлението бе подадено по критерия „голямо природно бедствие“ по силата на член 2, параграф 2 от Регламента. На 27 април 2018 г. в отговор на искане от страна на Комисията Латвия предостави допълнителната информация, необходима за приключването на оценката по този случай.
- (2) Бедствието е с природен характер, поради което попада в сферата на приложение на ФСЕС.
- (3) Латвия оцени общия размер на преките вреди, нанесени от наводненията, на 380,5 miliona euro. Тази сума надхвърля приложимия за Латвия праг за големи бедствия за мобилизиране на средства от ФСЕС, който за 2017 г. възлиза на 145 740 000 EUR (т.е. 0,6 % от брутния национален доход на Латвия по данни от 2015 г.). Тъй като приблизителните общи преки вреди надвишават този праг, бедствието се определя като „голямо природно бедствие“, както е определено в Регламента. Поради това подаденото от Латвия заявление отговаря на условията за отпускане на средства от ФСЕС.
- (4) Латвия не е поискала авансово плащане.
- (5) Заявлението на Латвия съдържа подробно описание на метеорологичната обстановка, довела до бедствието и неговите последици. Непрекъснатите валежи и наводнения през август, септември и октомври 2017 г. причиниха

¹ Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (OB L 311, 14.11.2002 г., стр. 3), изменен с Регламент (ЕС) № 661/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. (OB L 189, 27.6.2014 г., стр. 143).

значителни вреди в селското стопанство, което доведе до загуба на насаждания и широко разпространено задръстване на селскостопанската отводнителна система. Освен това държавната и местната инфраструктура беше повредена, по-специално в областта на водоснабдяването (водни басейни, отводнителни системи, хидрологични съоръжения, насыпи и свързани защитни инфраструктури) и транспортната инфраструктура (главни и второстепенни пътища, железопътни линии). Общо 184 държавни автомобилни пътища бяха повредени, железопътното движение трябаше временно да бъде спряно. На 29 август 2017 г. беше обявено извънредно положение. Държавните и местните органи на управление и предприятията, които предоставят услуги на населението, не можеха да функционират нормално. Редица училища и други сгради на местните органи бяха наводнени и трябаше да бъдат затворени. Речните корита бяха отмити и бяха запълнени с наноси, които засегнаха над 28 000 km (подземни) отводнителни системи, около 4 500 km открити отводнителни съоръжения и канавки и около 1 700 водни басейна и хидрологически конструкции. Наводненията на пречиствателните станции доведоха до замърсяване на водите и създадоха опасност за околната среда.

- (6) Латвия оцени разходите за спешни и възстановителни действия, отговарящи на условията по член 3, параграф 2 от Регламента, на 36,2 miliona euro и представи разбивка по вид действие. Най-големият дял от допустимите разходи (почти 32 miliona euro) е свързан с обществената отводнителна система и свързаната с нея инфраструктура. Средствата от ФСЕС не могат обаче да се използват за ремонтни дейности, надхвърлящи състоянието на тези активи преди бедствието.
- (7) Латвийските органи потвърдиха, че допустимите разходи нямат застрахователно покритие.
- (8) Пострадалите региони са „по-слабо развити региони“ по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове (2014—2020 г.). Латвийските органи не са уведомили Комисията, че имат намерение да пренасочват средства от програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове към мерки за възстановяване. Въпреки това по искане на Латвия за подпомагане на земеделските стопани, представено на Комисията през ноември 2017 г., Комисията прие Регламент (ЕС) 2018/108 за изпълнение на „спешна мярка под формата на помощ за земеделските стопани във връзка с наводненията и проливните дъждове в определени области на Литва, Латвия, Естония и Финландия“. Максималният размер на средствата, предоставени на Латвия, е 3,5 miliona euro.
- (9) Латвия не е задействала Механизма за гражданска защита на Съюза.
- (10) Що се отнася до прилагането на законодателството на Съюза относно предотвратяването и управлението на риска от бедствия, в момента няма текущо производство за установяване на нарушение.

2.5 Заключение

Поради причините, изложени по-горе, бедствието, посочено в заявлението, подадено от Латвия, отговаря на условията, предвидени в Регламента за мобилизиране на средства от ФСЕС.

3. ФИНАНСИРАНЕ СЪС СРЕДСТВАТА ОТ ФСЕС ЗА 2018 Г.

В Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020² (наричан подолу „Регламентът за МФР“), и по-специално в член 10 от него, се предвижда възможност за мобилизиране на средства от ФСЕС в рамките на годишен таван от 500 000 000 EUR (по цени от 2011 г.). В точка 11 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление³ са определени редът и условията за мобилизиране на средства от ФСЕС.

Тъй като солидарността бе главното основание за създаването на ФСЕС, Комисията счита, че помощта следва да бъде прогресивна. Това означава, че според досегашната практика частта от вредите, надвишаваща прага за големи природни бедствия за мобилизиране на средства от ФСЕС (т.е. 0,6 % от БНД или 3 милиарда евро по цени от 2011 г., в зависимост от това коя е по-малката сума), следва да води до по-голям интензитет на помощта в сравнение с вредите до този праг. Процентът, прилаган в миналото при определянето на отпусканите за големи бедствия средства, е 2,5 % от общите преки вреди под прага и 6 % от вредите над прага. Що се отнася до регионалните бедствия и бедствията, приети съгласно разпоредбата за съседна държава, процентът е 2,5 %.

Средствата не може да надвишават очакваните общи разходи за допустимите действия. Методиката за изчисляване на помощта бе изложена в годишния доклад относно ФСЕС за периода 2002—2003 г. и бе приета от Съвета и от Европейския парламент.

Въз основа на заявлението на Латвия изчислението на финансовия принос от ФСЕС, което се основава на оценка на общите причинени преки вреди, е както следва:

Държави членки	Вид бедствие	Общ размер на преките вреди (милиони евро)	Праг за големи бедствия (милиони евро)	2,5 % от преките вреди до прага (EUR)	6 % от преките вреди над прага (EUR)	Общ размер на предложената помощ (EUR)	Изплатени аванси (EUR)
ЛАТВИЯ	Голямо (член 2, параграф 2)	380 524	145 740	3 643 500	14 087 019	17 730 519	0
	ОБЩО					17 730 519	0

В съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за МФР общата налична сума за мобилизиране на средства от ФСЕС в началото на 2018 г. бе 421 142 057 EUR. Тя представлява сборът от останалите средства за 2018 г. в размер на 280 371 754 EUR (т.е.

² Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

³ OB C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

574 342 834 EUR минус 293 971 080 EUR, които вече бяха мобилизиирани през 2017 г.⁴⁾ и останалите средства за 2017 г. в размер на 140 770 303 EUR, които останаха неизразходени и бяха пренесени за 2018 г.

Сумата, която може да бъде мобилизирана на този етап от 2018 г., е 139 397 191 EUR. Тя съответства на общата сума, налична за мобилизиране на средства от ФСЕС в началото на 2018 г. (421 142 057 EUR), от която са извадени заделените средства в размер на 143 585 709 EUR за спазване на задължението за заделяне на 25 % от годишните средства за 2018 г. до 1 октомври 2018 г., както е предвидено в член 10, параграф 1 от Регламента за МФР, както и 104 166 951 EUR, мобилизиирани за Гърция, Испания, Франция и Португалия⁵, и 33 992 206 EUR, мобилизиирани за България, Гърция, Литва и Полша⁶, по-рано през тази година.

Обобщаваща таблица за финансирането от ФСЕС	Сума EUR
Средства за 2017 г., пренесени за 2018 г.	140 770 303
Средства за 2018 г.	574 342 834
Средства за 2018 г., отпуснати предварително през 2017 г. в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламента за МФР	-293 971 080 -----
Общо налични средства в началото на 2018 г.	421 142 057
Минус вече мобилизираните през 2018 г. средства за Гърция, Испания, Франция и Португалия	-104 166 951
Минус вече мобилизираните през 2018 г. средства за България, Гърция, Литва и Полша	- 33 992 206
Минус 25 %, заделени от средствата за 2018 г.	-143 585 709 -----
Максимален размер на наличните към момента средства (2017+2018 г.)	139 397 191
Общ размер на помощта, предложена за мобилизиране за Латвия	- 17 730 519
Оставащи налични средства до 1 октомври 2018 г.	121 666 672

⁴ Решение (ЕС) 2017/1599 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз за оказване на помощ на Италия (OB L 245, 23.9.2017 г.) и придружаващ коригиращ бюджет № 4/2017 (OB L 330, 13.12.2017 г.).

⁵ Решение (ЕС) 2018/846 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз с цел предоставяне на помощ на Гърция, Испания, Франция и Португалия (OB L 144, 8.6.2018 г., стр. 3–4)) и придружаващият го коригиращ бюджет № 1/2018 (OB L 191, 27.7.2018 г., стр. 1—22).

⁶ Решение на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2018 г. относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз с цел предоставяне на помощ на България, Гърция, Литва и Полша (OB L XX, XX.XX.XXX) и придружаващият го коригиращ бюджет № 4/2018 (OB L XX, XX.XX.XXX).

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз
с цел предоставяне на помош на Латвия**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взеха предвид Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз⁷, и по-специално член 4, параграф 3 от него,

като взеха предвид Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление⁸, и по-специално точка 11 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като имат предвид, че:

- (1) Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (наричан по-долу „Фондът“) има за цел да се осигури възможност на Съюза да реагира по бърз, ефективен и гъвкав начин на извънредни ситуации с цел да се покаже солидарност с населението на регионите, засегнати от природни бедствия.
- (2) Съгласно член 10 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета⁹ максималната годишна сума, която Фондът не трябва да надхвърля, е 500 000 000 EUR (по цени от 2011 г.).
- (3) На 14 ноември 2017 г. Латвия подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда във връзка с продължителен период на силни валежи през лятото и есента на 2017 г., довели до насищане на почвите и последвали наводнения.
- (4) Заявлението на Латвия отговаря на условията за отпускане на средства от Фонда, определени в член 4 от Регламент (ЕО) № 2012/2002.
- (5) Поради това Фондът следва да бъде мобилизиран, за да се предостави финансова помош на Латвия.
- (6) За да се сведе до минимум времето за мобилизиране на средства от Фонда, настоящото решение следва да се прилага от датата на приемането му..
- (7) С Решение 2018/508 от 27 март 2018 г.¹⁰ Фондът бе мобилизиран за предоставяне на сумата от 50 000 000 EUR в бюджетни кредити за поети

⁷ OB L 311, 14.11.2002 г., стр. 3.

⁸ OB C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

⁹ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

¹⁰ OB L 83, 27.3.2018 г., стр. 13.

задължения и бюджетни кредити за плащания за извършването на авансови плащания за 2018 финансова година. Тези бюджетни кредити са били усвоени в много малка степен. Следователно съществува възможност цялата сума за настоящото мобилизиране на средства да бъде финансирана чрез преразпределение на мобилизираните бюджетни кредити за извършването на авансови плащания в общия бюджет на Съюза за 2018 финансова година,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

За общия бюджет на Съюза за 2018 финансова година фонд „Солидарност“ на Европейския съюз се мобилизира за предоставянето на сумата от 17 730 519 EUR на Латвия в бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от ... [*датата на приемането му*]**.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент

За Съвета